

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ जानेवारी २०२०)				
	४	५	६	७	८
दिनांक	४	५	६	७	८
पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
कमाल तापमान (अं.से.)	२६	२७	२८	२८	२७
किमान तापमान (अं.से.)	१३	१५	१६	१५	१४
ढग स्थिती (आकाश)	२	०	०	०	१
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६९	६१	५६	४८	५७
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३९	३५	२८	३२	३३
वा-याचा वेग (किमी / तास)	८	९	१०	९	६
वा-याची दिशा	४३	६५	९५	१०९	२२७
हवामानाचा इशारा	जिल्ह्यात पुढील पाचही दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे.				
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला			
गहू	पिक वाढीची अवस्था	तणनियंत्रण व जमिनीत ओलावा टिकून राहण्यासाठी गहू पिकात आंतरमशागत करावी. गहू पिकांच्या ज्या महत्वाच्या अवस्था आहेत, त्या वेळी पिकास पाणी देणे फायद्याचे आहे. पहिले पाणी पेरणीनंतर २० ते २२ दिवसांनी (मुकुटमुळे फुटण्याची वेळ), दुसरे पाणी ४२ ते ४५ दिवसांनी (कांडी धरण्याची वेळ) आणि तिसरे पाणी ६० ते ६५ दिवसांनी (पीक ऑबीवर येण्याची वेळ) द्यावे तसेच स्थानिक परिस्थिती व जमिनीच्या खोलीनुसार पाण्याच्या दोन पाळ्यामध्ये अवश्केनुसार अंतर ठेवावे.			
हरभरा	पिक वाढीची अवस्था	हरभरा पिकाला प्रमाणशीर पाणी देणे आवश्यक आहे जास्त पाणी दिले तर पिक उभळण्याचा धोका असतो. स्थानिक परिस्थिती व जमिनीच्या खोलीनुसार पाण्याच्या दोन पाळ्यांमध्ये अंतर ठेवावे. शेतात पाणी साठून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. हरभरा पिकास तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी दिल्यास आणि सुधारीत वाणांची लागवड केल्यास उत्पादनात वाढ होते. सध्याच्या हवामानामुळे हरभरा पिकावर घाटी अळीचा प्रारंभ दिसून येताच ५% निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. हरभरा पिकावरील घाटे अळीच्या नियंत्रणासाठी इंग्रजी ' T ' आकाराचे प्रति हेक्टरी ५० पक्षीयांबे उभारल्यास किड आटोक्यात ठेवण्यास मदत होते.			

कांदा	पिक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे कांदा पिकावरील करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायथेन एम-45:25 ग्रॅम प्रति पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कांदा पिकावरील फुलकिडीच्या नियंत्रणासाठी डायमेटोएट 30% प्रवाही 15 मिली किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 5 % प्रवाही 6 मिली या किटकनाशकांच्या प्रति 10 लिटर पाण्यात मिसळून आलटून पालटून फवारण्या कराव्यात.
भाजीपाला	पिक वाढीची अवस्था	सध्याच्या हवामानामुळे वांग्यामध्ये शेंडा आणि फळे पोखरणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी 4 % निंबोळी अर्क किंवा सायपरमेथ्रीन 25 %, 5 मिली प्रति 10 लिटर या प्रमाणात फवारावे. दर आठवड्याला किडलेले शेंडे आणि फळे गोळा करून नष्ट करावीत. सध्याच्या हवामानामुळे विविध भाजीपाला पिकावरील रस शोषक किडीच्या नियंत्रणासाठी 5 % निंबोळी अर्काची किंवा इमिडाक्लोप्रीड 17.8 एस.एल 2 मिली प्रती 10 लिटर पाण्यात फवारावे.
कापूस	बोंडे पक्कता वेचणी अवस्था	पूर्ण उमललेल्या कापसाच्या वेचणीचे काम काडी कचरा विरहीत, शक्यतो सकाळी करावी. गुलाबी बोंड अळीच्या नियंत्रणासाठी कापसाची वेचणी झालेल्या क्षेत्रामध्ये खोडासह समुळ झाडांची काढणी करून खोल नांगरट करावी व काढलेल्या प-हाट्या जाळून नष्ट करावे.
तूर	फुलोरा ते शेंगा अवस्था	तूर पिकांमध्ये मर रोगाचे नियंत्रणासाठी ट्रायकोडर्मा 10 ग्राम प्रति 1 लिटर पाण्यात मिसळून 50-100 मिली प्रति झाड आळवणी (ड्रॅचिंग) करावे. तूर पिकावरील शेंगा अळीच्या नियंत्रणासाठी 5 कामगंध सापळे प्रति हेक्टर लावावेत तसेच 5 % निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. तुरीमधील फुलोरा व शेंगा भरण्याच्या अवस्थेमध्ये घाटे अळी /पिसारी पतंग व शेंगा माशी यासाठी एकात्मिक किड व्यवस्थापन पध्दतीने नियंत्रण करावे यामध्ये तृण धान्याचे आंतरपिक असल्यास किडीचे प्रमाण कमी राहण्यास मदत होते. एच.एन.पी.व्ही (HNPV) या जैविक किडनियंत्रणाचा वापर करावा. फुलकळी लागताना पहिली फवारणी निंबोळी अर्क 5% दुसरी फवारणी पहिल्या फवारणीनंतर 12 ते 15 दिवसांनी हेलीओकील (HNPV) 500 मिली 500 लिटर पाण्यात मिसळून प्रति हेक्टर व गरजेनुसार तिसरी फवारणी 18.5 % प्रवाही क्लोरऑर्ट्रीनिलीप्राल (कोरॅन्टोन) 150 मिली अथवा इमामेक्टीन बेझोएट 200 ग्रॅम 500 लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जनावरांच्या गोठ्यामध्ये व कुकुटपालन (मोठे बल्प लावावेत) उबदार वातावरण राहिल अशी काळजी घ्यावी. मेंढ्यांना आंत्रविषार व घटसर्प रोगांवर उपाय म्हणून लसीकरण करून घ्यावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प कार्यालय मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आली.